

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Kultura żywego słowa i podstawy retoryki		8.0.13640	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Polonistyki Stosowanej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł	nauczycielska
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Zofia Pomirska, profesor uczelni; dr Justyna Pomirska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		1	
Ćw. audytoryjne		15 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		10 godzin - samodzielna lektura, przygotowanie	
zajęcia w sali dydaktycznej		pracy zaliczeniowej.	
Liczba godzin		Razem: 25 godzin = 1 ECTS.	
Ćw. audytoryjne: 15 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2025/2026 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- fakultatywny (do wyboru) - obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją - Gry symulacyjne		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		zaliczenie ustne	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:	
		• czynnego udziału w ćwiczeniach, systematycznego przygotowywania i wykonywania zadań wskazanych przez Prowadzącego (50%),	
		• zaliczenia ustnego polegającego na wzorowym przeczytaniu lub wyrecytowaniu wybranego przez studenta tekstu (50%).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zakładany efekt uczenia się	czynny udział w zajęciach	praca zaliczeniowa	
		Wiedza	
K_W07	+	+	
		Umiejętności	
K_U05	+	+	
		Kompetencje	
K_K04	+	+	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			

Przedmiot realizowany w ramach specjalności nauczycielskiej				
B. Wymagania wstępne Brak				
Cele kształcenia Praca nad udoskonalaniem własnej mowy jako narzędzia wykonywania zawodu nauczyciela po to, by być słyszalnym, zrozumiałym i słuchanym. Praca nad kształtowaniem mówienia według normy wzorcowej, by stawało się ono wzorotwórcze i kulturotwórcze. Praca nad doskonaleniem umiejętności głosowej interpretacji tekstów. Ukazanie roli retoryki w pracy dydaktycznej przyszłego nauczyciela.				
Treści programowe Głos jako narzędzie pracy nauczyciela polonisty. Funkcje żywego słowa w nauczaniu języka polskiego. Nauczanie recytacji w szkole. Ćwiczenia kształtujące umiejętność interpretacji głosowej tekstu: zrozumienie treści, wyraźne wymawianie, prawidłowy oddech, właściwe przestankowanie, prawidłowe akcentowanie wyrazów, akcent logiczny, poprawne frazowanie, dobór odpowiedniej wysokości, siły i barwy głosu, ekspresja (tempo, dynamika) głosowa. Miejsce retoryki w nauczaniu szkolnym. Estetyka wypowiedzi ustnej. Klasyczna teoria wymowy. Uczeń w roli mówcy. Etyka języka.				
Wykaz literatury Każdorazowo na początku semestru prowadzący ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (otrzymania zaliczenia): A.1. wykorzystywana podczas zajęć M. Kotłarczyk, Podstawy sztuki żywego słowa, Warszawa 1965. J. Kram, Zarys kultury żywego słowa, Warszawa 1988. M. Mikuta, Kultura żywego słowa, Warszawa 1963 (lub inne wydanie). M. Wieczorkiewicz, Sztuka mówienia, Warszawa 1998. T. Zgółka, Retoryczna organizacja wypowiedzi uczniowskiej na maturze ustnej, [w:] Polonistyka dziś – kształcenie dla jutra, red. K. Biedrzycki, W. Bobiński, A. Janus – Sitarz i R. Przybylska, t. 3, Kraków 2014, s. 193 – 205. A.2. studiowana samodzielnie przez studenta P. Bąk, Nauka czytania i recytacji w wyższych klasach szkoły podstawowej, Warszawa 1972. H. Karaś, E. Wierzbicka-Piotrowska, Retoryka i erystyka na lekcjach języka polskiego, w: Kompetencje nauczyciela polonisty we współczesnej szkole, red. E. Bańkowska, A. Mikołajczuk, Warszawa 2006, s. 185-194. T. Radoński, Próba nauczania przemówień w oparciu o klasyczną teorię wymowy, [w:] J. Kijas, Ćwiczenia w mówieniu i pisaniu w szkołach średnich, Warszawa 1963, s. 61 – 68. Toczyska, Kama makaka ma, Gdańsk 1982. Wybrane podręczniki do nauczania języka polskiego Podstawa programowa z komentarzami Literatura uzupełniająca K. Szymanek, K.A. Wieczorek, A. S. Wójcik, Sztuka argumentacji. Ćwiczenia w badaniu argumentów, Warszawa 2012.				
Kierunkowe efekty uczenia się K_W07 K_U05 K_K04	<table border="1"> <tr> <td>Wiedza K_W07 Student: • Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o komunikacji językowej i kulturze języka,</td> </tr> <tr> <td>Umiejętności K_U05 Student • Potrafi głosowo interpretować teksty • prawidłowo posługuje się aparatem mowy</td> </tr> <tr> <td>Kompetencje społeczne (postawy) K_K04 Student: • Buduje autorytet nauczyciela-polonisty poprzez umiejętność komunikacji z różnymi środowiskami</td> </tr> </table>	Wiedza K_W07 Student: • Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o komunikacji językowej i kulturze języka,	Umiejętności K_U05 Student • Potrafi głosowo interpretować teksty • prawidłowo posługuje się aparatem mowy	Kompetencje społeczne (postawy) K_K04 Student: • Buduje autorytet nauczyciela-polonisty poprzez umiejętność komunikacji z różnymi środowiskami
Wiedza K_W07 Student: • Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o komunikacji językowej i kulturze języka,				
Umiejętności K_U05 Student • Potrafi głosowo interpretować teksty • prawidłowo posługuje się aparatem mowy				
Kompetencje społeczne (postawy) K_K04 Student: • Buduje autorytet nauczyciela-polonisty poprzez umiejętność komunikacji z różnymi środowiskami				
Kontakt zofia.pomirska@ug.edu.pl				